

Teza: Naruszenie godności zawodu przy wykonywaniu czynności zawodowych

Radca prawny, który powierza aplikantowi radcowskiemu sporządzenie pozwu, po czym nie sprawuje żadnej pieczy nad jego działaniami, co doprowadza do przedawnienia roszczenia, podważa zaufanie do zawodu oraz do swoich kwalifikacji jako patrona aplikantów radcowskich

WO-46/16

ORZECZENIE

z dnia 12 października 2016 r.

Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie w składzie:

Przewodniczący: SWSD Dariusz Drozdowski

Sędziowie: SWSD Magdalena Śniegula /sprawozdawca/

SWSD Dorota Szubielska

Protokolant: Kamila Kamińska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego: radcy prawnego Lecha Ciarkowskiego

po rozpoznaniu na rozprawie 12 października 2016 r. sprawy radcy prawnej D. K.

obwinionej o czyn z art. 64 ust.1 ustawy o radcach prawnych w związku z art. 6 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego na skutek odwołania Ministra Sprawiedliwości od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie z dnia 1 lutego 2016 r. w sprawie o sygn. akt: D 78/2015 Wyższy Sąd Dyscyplinarny:

orzeka:

1. zmienia zaskarżone orzeczenie w punkcie 1 w zakresie orzeczenia o karze i wymierza karę pieniężną w kwocie 4. 000 zł. (słownie: cztery tysiące zł) na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych oraz karę dodatkową zakazu wykonywania patronatu na okres 3 lat (słownie: trzech lat);
2. zasądza od obwinionej D. K. koszty postępowania odwoławczego przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w zryczałtowanej kwocie 1.000 zł. (słownie: jeden tysiąc zł.) na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych.

Uzasadnienie

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie postanowieniem z dnia 28 września 2015r. sygn.. akt R.D. 192/15 wszczął dochodzenie dyscyplinarne w sprawie radcy prawnego D. K., na podstawie skargi R. T.. Radca Prawny D. K. była ustanowiona pełnomocnikiem z urzędu R. T. w sprawie o sygn. akt (...).

W dniu 30 października 2015r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie skierował do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie wniosek o ukaranie radcy prawnego D. K., obwinionej o to, że w okresie od sierpnia 2013 roku do grudnia 2014 roku nie dochowała należytej staranności przy świadczeniu pomocy prawnej na rzecz R. T., dla którego radca prawny została ustanowiona pełnomocnikiem z urzędu, przejawiające się w niezłożeniu przez radcę prawnego pozwu w tejże sprawie przed upływem terminu przedawnienia.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie sygn. akt: D 78/2015 z dnia 1 lutego 2016r. orzekł: 1.

Uznał winnym radcę prawnego D. K., WA- (...), winną zarzucanego wnioskiem o ukaranie czynu, który to czyn stanowi

przewinienie dyscyplinarne jako czyn sprzeczny z zasadami wyrażonymi w art. 6 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i za czyn ten na podstawie art. 64 ust. 1 i art. 65 ust. 1 pkt. 2 ustawy o radcach prawnych wymierzył karę nagany;

2.

Na podstawie art. 70⁶ ust. 2 ustawy o radcach prawnych zasądził od obwinionego radcy prawnego D. K., WA- (...), na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie tytułem zwrotu kosztów postępowania dyscyplinarnego kwotę 600 zł (sześćset złotych).

Minister Sprawiedliwości odwołał się od niniejszego orzeczenia na niekorzyść radcy prawnego D. K. w zakresie rozstrzygnięcia o karze dyscyplinarnej.

Na zasadzie art. 438 pkt. 4 kodeksu postępowania karnego w zw. z art. 74¹ pkt. 1 ustawy o radcach prawnych orzeczeniu temu zarzucił rażąco niewspółmierność wymierzonej kary w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz stopnia winy radcy prawnego D. K..

Minister Sprawiedliwości wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez wymierzenie obwinionej kary zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego na okres jednego roku oraz kary dodatkowej wykonywania patronatu na okres pięciu lat.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył co następuje

Zgodnie z art. 433 k.p.k. sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia. Zaskarżenie wyroku tylko co do kary powoduje, jak w niniejszym przypadku, że wyrok jest prawomocny co do winy.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny podzielił zarzut Ministra Sprawiedliwości, że wymierzona kara jest niewspółmierna do stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz stopnia winy radcy prawnego D. K., jednakże nie wywiódł tego wprost z art. 53§1 i 2 k.k.

Zgodnie z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych „W sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy:

- 1) Kodeksu postępowania karnego;
- 2) rozdziałów I-III Kodeksu karnego.”

Ponieważ art. 53§1 i 2 k.k. znajduje się w rozdziale VI kodeksu karnego nie może mieć zastosowania wprost do postępowań dyscyplinarnych.

Ustawa o radcach prawnych nie zawiera dyrektyw wymierzania kary. Jednakże należy pamiętać o treści art. 62³, zgodnie z którym w przypadku rażąco niewspółmierności kary dyscyplinarnej stronom, Ministrowi Sprawiedliwości, Rzecznikowi Praw Obywatelskich oraz Prezesowi Krajowej Rady Radców Prawnych przysługuje kasacja do Sądu Najwyższego. Aczkolwiek nie można identyfikować kontroli kasacyjnej prawomocnych orzeczeń dyscyplinarnych z odmienną w swych założeniach i o wiele szerszą kontrolą odwoławczą nieprawomocnych orzeczeń dyscyplinarnych, jednakże należy uznać za w pełni uprawnione posłużenie się pojęciem rażąco niewspółmierności kary dyscyplinarnej w odniesieniu do rozpatrywanej sprawy. Należy podzielić stanowisko Ministra Sprawiedliwości, że czyn, którego dopuściła się radca prawny D. K. ma znamiona wysokiej społecznej szkodliwości, podważa fundamenty wykonywania zawodu radcy prawnego oraz godzi w dobre imię wymiaru sprawiedliwości. Orzeczenia sądu I instancji nie można zaakceptować w części dotyczącej wymierzenia obwinionej kary nagany, którą uznać należy za zbyt łagodną. Istnieje wyraźna dysproporcja między karą wymierzoną przez sąd I instancji a karą jaką należałoby wymierzyć w niniejszej sprawie.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny podzielił stanowisko Ministra Sprawiedliwości, że zachowanie radcy prawnego D. K. doprowadziło do powstania szkody u pokrzywdzonego, który został pozbawiony możliwości dochodzenia zaległego wynagrodzenia w kwocie 55.000 zł wraz z należnymi odsetkami ustawowymi. Ponad roczna opieszałość sporządzenia pozwu skutkowałą przedawnieniem roszczeń. W świetle powyższego zachowanie radcy prawnego D. K. należy oceniać jako

wysoce naganne. Radca prawny D. K. podważyła zaufanie do zawodu radcy prawnego, w którym instytucja pełnomocnika z urzędu odgrywa istotną rolę. Wyższy Sąd Dyscyplinarny uznał, że obwiniona wykonując zawód zaufania publicznego, powinna stosować się do podwyższonych norm staranności. Jednakże Wyższy Sąd Dyscyplinarny uznał, że radca prawny D. K. ma pełną świadomość naganności swojego czynu, wyraziła przed sądem głęboką skruchę i ubolewanie. Powołała się także na osobiste kłopoty rodzinne, które ciągnęły się przez 2014 rok a polegały na jej kryzysie małżeńskim. Radca prawna D. K. przyznała, że w tamtym czasie na pierwszym miejscu postawiła rodzinę a zaniedbała w pewnym zakresie obowiązki zawodowe. Wobec powyższego Wyższy Sąd Dyscyplinarny uznał, że żądanie wymierzenia kary zawieszenia wykonywania zawodu byłoby zbyt dolegliwe. Zdaniem sądem adekwatną karą do stopnia przewinienia a także postawy obwinionej w toku postępowania dyscyplinarnego jest kara pieniężna. Kara pieniężna w wysokości zbliżonej do dwukrotności najniższego wynagrodzenia jest odpowiednia do przewinienia obwinionej. Stąd też sąd wymierzył karę w wysokości 4. 000 zł.

Należy w tym miejscu zauważyć, że radca prawny D. K. w niniejszej sprawie powierzyła aplikantowi radcowskiemu sporządzenie pozwu, po czym nie sprawowała żadnej pieczy nad jego działaniami, co podważa zaufanie do niej jako ewentualnego patrona aplikantów radcowskich. W świetle powyższego zastosowania dodatkowej kary zakazu sprawowania patronatu na okres 3 lat jest w pełni uzasadniony.

O kosztach postępowania Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekł na podstawie art. 70⁶ ust. 1 i 2 Ustawy o radcach prawnych w związku z §1 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 Uchwały Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. nr 86/IX/2015.